

IMATRAN KAUPUNKI

KOULUKULJETUSOPAS

**ESI- JA PERUSOPETUKSEN OPPILAIDEN
KOULUKULJETUKSIA KOSKEVAT PERIAATTEET**

KULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET	2
Oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen tai kuljetusavustukseen	2
Koulumatkan vaikeus tai rasittavuus	3
Koulumatkan vaarallisuus	3
Koulumatkan mittaaminen	4
Koulumatkan järjestäminen	4
Koulumatkan kesto	4
Kuljetusavustus	4
Tapaturmista aiheutuneet kuljetukset	5
YHTEISTYÖTAHOJEN TEHTÄVÄT JA OHJEET	5
TAKSIKULJETUKSET	5
Kuljettajan tehtävät	5
Huoltajan tehtävät	6
Oppilaan tehtävät	7
Koulun tehtävät	7
Kasvatuksen ja koulutuksen tehtävät	8
KOULUMATKAT LINJA-AUTOLLA	8
Linja-autokortin käyttöohjeet	8
Jos linja-autokortti häviää tai ei toimi	9
POIKKEUSTILANTEET	9
Onnettomuus	9
Kovat pakkaset	10
Vahinko ja ilkivaltatapaukset	10
Kuljetuksen laatuun liittyvät kysymykset	10
LIIKENNETURVALLISUUS	10
YHTEYSTIETOJA	11
Kasvatus ja koulutus	11
SOVELLETTAVAA LAINSÄÄDÄNTÖÄ	12

Koulukuljetusoppaassa esitellään periaatteet, joiden mukaan oppilaille myönnetään maksuton koulukuljetus, kerrotaan kuljetusten järjestämisestä sekä annetaan ohjeita kuljetusten aikaiseen käyttäytymiseen ja poikkeavien tilanteiden varalta. Yhteisillä periaatteilla varmistetaan oppilaiden tasavertainen kohtelu ja luodaan selkeät pelisäännöt.

KULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET

Koulukuljetuksista päätetään perusopetuslain ja Imatran kaupungin hyvinvointilautakunnan päättämien periaatteiden mukaisesti. Koulukuljetuspäätökset tekee palvelusihteeri.

Oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen tai kuljetusavustukseen

- Perusopetuslain 32 §:n mukaan oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos koulumatka on viittä kilometriä pitempi. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettu varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen.
- Imatran kaupunki järjestää maksuttoman kuljetuksen 1. ja 2. luokkien oppilaille sekä maksuttomassa esiopetuksessa oleville oppilaille, kun koulumatka on 3–5 kilometriä. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona oppilaalle voidaan myöntää kuljetusavustus.
- Esiopetukseen kuljetuksen saava lapsi noudetaan kotiportilta. Perusopetuksessa kuljetusedun saanut oppilas saattaa joutua kulkemaan osan koulumatkasta omin neuvoin kuljetusreitinvarteen (= omavastuu). Koulumatkan omavastuu on 1.–4. luokan oppilaalla kaksi (2) kilometriä, 5.–6. luokan oppilaalla kolme (3) kilometriä ja 7.–9. luokan oppilaalla viisi (5) kilometriä.
- Mikäli huoltaja valitsee lapselleen muun kuin lähikoulun (ns. toissijainen koulu), koulukuljetusta ei myönnetä.
- Mikäli huoltaja valitsee lapselleen muun kuin oman kunnan koulun, koulukuljetusta ei myönnetä.

- Mikäli huoltaja valitsee esiopetuspaikaksi muun kuin lähimmän esiopetuspaikan, kuljetusta ei myönnetä.
- Esiopetuksen lisäksi täydentävää varhaiskasvatusta tarvitsevat lapset eivät ole oikeutettuja esiopetuskuljetukseen.
- Oppilaan oikeus maksuttomaan kuljetukseen koskee hänelle Digi- ja väestötietoviraston mukaisen asuinpaikan perusteella määräytyvää lähikoulua. Oppilaan asuessa eri osoitteessa (esim. yhteishuoltajuus) osan aikaa, hänellä ei ole oikeutta maksuttomaan kuljetukseen tästä osoitteesta vaikka koulumatka ylittyisi yli viidellä kilometrillä.

Perusopetuslain 32 §:n mukaan perusopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi.

Koulumatkan vaikeus tai rasittavuus

- Kaupunki järjestää oppilaalle kuljetuksen tai maksaa huoltajalle kuljetusavustusta oppilaan kuljettamisesta, jos koulumatka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava. Kuljetuksen järjestäminen koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella edellyttää aina asiantuntijan lausuntoa. Lausunnon voi antaa lääkäri tai psykologi tapauksesta riippuen. Lausunnosta on ilmettävä kuljetustarpeen syy, perustelu, kuljetusmuoto ja ajanjakso.

Koulumatkan vaarallisuus

- Kaupunki järjestää oppilaalle kuljetuksen vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle tai maksaa huoltajalle kuljetusavustusta oppilaan kuljettamisesta, jos koulumatka tai osa koulumatkasta on vaarallinen. Lausunnon koulumatkan vaarallisuudesta antaa Imatran kaupungin kaupunki-infran vastuualueen viranhaltija.

Petokyydit

- Petokyydit myönnetään tapauskohtaisesti riistanhoitopiirin lausunnon perusteella.

Koulumatkan mittaaminen

- Koulumatkan pituus mitataan lyhyintä, jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin kodin tai asunnon portilta koulun portille. Mikäli oppilas voi suorittaa koulumatkansa vaihtoehtoisesti jalankulku-, kevytliikenne- tai autoliikenteen käyttämää reittiä pitkin, koulumatkaksi katsotaan lyhyin reitti, jota pitkin koulumatka voidaan liikennesääntöjä noudattaen jalan suorittaa. Imatran kaupungilla on käytössä MapInfo-ohjelma, jonka avulla koulumatka mitataan.

Koulumatkan järjestäminen

- Kuljetuksissa käytetään ensisijaisesti yleisiä kulkuneuvoja. Oppilas voi joutua käyttämään eri kuljetusmuotoja (taksi, linja-auto). Esiopetuksessa olevien koulukyydit järjestetään taksikyydillä. Matkan pituuden, vaarallisuuden ja matkaan menevän ajan sekä linja-autojen aikataulujen sopimattomuuden vuoksi myös muiden luokkien oppilaat voidaan kuljettaa taksikyydillä.
- Koulukuljetusta ei välttämättä järjestetä koko matkalle, vaan oppilaan tulee varautua siihen, että hän kulkee osan koulumatkasta itse.

Koulumatkan kesto

- Perusopetuslain 32 §:n mukaan oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta, koulumatka saa kestää enintään kolme tuntia. Linja-autoaikataulujen sekä taksireitityksen vuoksi oppilaalle saattaa tulla odotusaikoja.

Kuljetusavustus

- Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona oppilaalle voidaan myöntää kuljetusavustus. Jos oppilas ei voi käyttää kulkemiseen julkista kulkuneuvoa, vaan tarvitsee kyydin, kuljetusavustus maksetaan Kelan määrittelemän kilometrikorvauksen mukaan.

Koulun vaihto kesken lukuvuoden

- Kesken lukuvuoden asuinpaikkaa vaihtavalle 1-6 luokan oppilaalle ei myönnetä koulukuljetusta muualle kuin lähikouluun. 7.-9. luokan oppilaalle myönnetään koulukuljetus lukuvuoden loppuun asti kurssimuotoisuuden vuoksi, jos

oppilaan koulumatka ylittää yli viisi kilometriä vanhan suunnittelualueen kouluun.

Tapaturmista aiheutuneet kuljetukset

- Koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa tai koulumatkalla sattuneen tapaturman aiheuttamasta kuljetustarpeesta vastaa kaupunki. Kaupunki järjestää koulukyydityksen vain lääkärintodistuksen perusteella. Kuljetus järjestetään voimassa oleviin koulukuljetusreitteihin.
- Jos oppilas sairastuu kesken koulupäivän, huoltaja huolehtii hänen kuljettamisestaan kotiin.

YHTEISTYÖTAHOJEN TEHTÄVÄT JA OHJEET

Jotta kuljetukset sujuisivat mahdollisimman joustavasti ja turvallisesti, on eri yhteistyötahojen oltava tietoisia seuraavista periaatteista ja noudatettava niitä.

On huomioitava myös, että koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana.

TAKSIKULJETUKSET

Kuljettajan tehtävät

- kohtelias, asianmukainen ja esimerkillinen käytös
- ajaminen nopeusrajoituksia ja liikennesääntöjä noudattaen
- koulukuljetusreittien ajaminen sopimuksen mukaisesti sekä yhteisesti sovittua aikataulua noudattaen
- ilmoittaa oppilaalle kirjallisesti/tekstiviestillä hakuajat ja -paikan
- järjestyksenpito autossa, kielletyn ja sallitun rajat tehdään selväksi, ongelmat ratkaistaan keskustellen
- oppilaiden sijoittaminen autoon turvallisuus huomioon ottaen
- turvavyöt ovat helposti saatavilla ja tarvittaessa opastetaan niiden käytössä
- valvoo, että turvavyöt kiinnitetään ja pidetään kiinni
- oppilaat otetaan kyytiin ja jätetään turvallisessa paikassa
- kääntöpaikan turvallisuuden varmentaminen
- liikuntavälineiden kuljettaminen (sukset, luistimet)
- ongelmatilanteissa yhteydenotot huoltajaan ja koululle ja/tai palvelusihteeriin, puh. 020 617 5348

- erityistä huolenpitoa vaativien (erityistä tukea tarvitsevat lapset) oppilaiden huolehtiminen vastaanottavalle henkilölle saakka
- puhelinnumeron antaminen huoltajille mahdollisten sairastumisten ja poissaolojen varalta
- huoltajan lähettämän peruutustekstiviestin kuittaaminen tekstiviestillä merkiksi siitä, että on saanut peruutusviestin

Huoltajan tehtävät

Huoltaja vastaa siitä, että oppilas

- on ajoissa sovitulla hakupaikalla
- on pukeutunut sään mukaan
- käyttää pimeällä heijastinta

Huoltaja opastaa lastaan asianmukaiseen käyttäytymiseen ja turvallisuuteen koulumatkojen aikana.

Huoltaja huolehtii siitä, että oppilas ottaa kyytiin vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan työjärjestyksen mukaisesti esim. liikuntatunneilla tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun kanssa.

Huoltaja huolehtii siitä, että urheiluvälineet ja muut ylimääräiset tavarat on pakattu asianmukaisesti (esim. luistimissa täytyy olla suojustimet sekä sukset ja sauvat kiinnitettynä toisiinsa).

Jos oppilas ei tarvitse koulukuljetusta vanhemmat ilmoittavat poissaolosta suoraan liikennöitsijälle ja koululle. Huoltajan tulee muistaa peruuttaa sekä aamu- että iltapäiväkytyt. Huoltaja ilmoittaa liikennöitsijälle milloin oppilas palaa poissaolon jälkeen kuljetukseen.

Huoltaja ei voi itse tilata koulukuljetusta eikä tehdä muutoksia kuljetusreittiin.

Oppilaan tehtävät

- on ajoissa sovitulla odotuspaikalla, että kaikki kuljetettavat ehtivät oikeaan aikaan kouluun
- odottaa autoa rauhallisesti eikä aiheuta vaaraa itselleni eikä muille
- nostaa kättä reilusti sen merkiksi, että linja-auto pysähtyy ottamaan oppilaan kyytiin pysäkiltä
- huolehtii siitä, että ei ole likainen ja luminen, kun nousee koulukyytiin
- nousee autoon reippaasti ryntäilemättä, istuu penkille ja kiinnittää turvavyön sekä pitää ajomatkan aikana turvavyön kiinnitettynä (myös linja-autossa)
- käyttäytyy automatkalla asiallisesti ja ottaa muut kuljetettavat huomioon, noudattaa hyviä tapoja ja kuljettajan antamia ohjeita
- kertoo heti kuljettajalle, jos matkan aikana tulee ongelmia
- poistuu autosta viivyttelemättä
- jos oppilas joutuu ylittämään tien, odottaa, kunnes kuljetusauto jatkaa matkaansa
- ymmärtää pelisäännöt ja sitoutuu noudattamaan niitä

Koulu huolehtii, että oppilaat saavat tiedot kouluajoista, kuljetusjärjestelyistä sekä kuljettajista. Koulu aika tarkoittaa sovittua kouluun tulo- ja koulusta lähtöaika. Kukin koulu voi antaa koulukohtaisia tätä opasta täydentäviä lisäohjeita kuljetusoppilaiden huoltajille ennen uuden lukuvuoden alkua tai sen aikana. Vuosittain kouluissa käsitellään koulukohtaiset koulukuljetusten pelisäännöt. Tässä oppaassa mainittuja pelisääntöjä koulu voi käyttää pohjana.

Koulu järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan mahdollisena kuljetusten odotusaikana.

Koulu tiedottaa kuljetuksissa ilmenneistä puutteista ja toimivuudesta palvelusihteerille.

Koulu järjestää kuljetusoppilaille mahdollisuuden olla sisätiloissa, sään niin vaatiessa (kova pakkas).

Koulu antaa huoltajalle tiedotteen, jossa on toimintaohjeet taksikuljetuksen piirissä oleville oppilaille ja heidän huoltajilleen.

Kasvatuksen ja koulutuksen tehtävät

Palvelusihteeri käsittelee kuljetushakemukset ja tekee kuljetuspäätökset.

Palvelusihteeri osoittaa kuljetettavat oppilaat (toimittaa työjärjestykset ja osoitteet) liikennöitsijöille ja sopimuksen mukaisesti liikennöitsijä vastaa reitin suunnittelusta ja oppilaiden kuljetuksista sovitusta paikasta kouluun/esiopetukseen ja takaisin.

Kuljetukset järjestellään siten, että koulumatkaan menevä aika ei ylitä laissa säädettyä koulumatkaan sallittua aikaa.

Palvelusihteeri valvoo kuljetusten toimivuutta ja kehittää kuljetusjärjestelyjä sekä antaa ohjeita.

Koulukyytipalavereja järjestetään tarpeen mukaan.

KOULUMATKAT LINJA-AUTOLLA

Linja-autokorttiin oikeutettu oppilas tulee ensimmäisenä koulupäivänä kouluun omin kyydein ja saa linja-autokortin koululta. Linja-autokorttia ei kerätä lukuvuoden lopussa pois. Oppilas säilyttää linja-autokortin tulevia lukuvuosia varten. Linja-autokortit ladataan ennen seuraavaa lukuvuotta valmiiksi kaupungin toimesta.

Linja-autokortti käy paikallisliikenteen linja-autoihin.

Linja-autokortin käyttöohjeet

- linja-autokortti pitää ehdottomasti olla mukana koulumatkoilla, muuten matka on maksettava itse
- noustessa autoon pidetään linja-autokortti valmiina ja leimataan se itse
- linja-autokorttia voi käyttää vain koulumatkaan ja se on henkilökohtainen eli sitä ei saa antaa tai lainata muille, liikennöitsijä ilmoittaa väärinkäytöstä
- linja-autokortti on voimassa lukuvuoden koulupäivinä ja sillä pääsee kaksi matkaa/päivä

- linja-autokortista tulee pitää yhtä hyvää huolta kuin pankkikortista (ei takin taskuun naulakkoon)
- oppilas, joka on oikeutettu linja-autokuljetukseen, säilyttää linja-autokortin, koska linja-autokortti ladataan uudelleen seuraavalle lukuvuodelle

Jos linja-autokortti häviää tai ei toimi

- jos linja-autokortti ei toimi, on oppilaan ilmoitettava siitä koulun kansliaan ja palautettava toimimaton kortti sinne → oppilas saa tilalle uuden linja-autokortin
- jos oppilas hävittää tai tuhoaa linja-autokortin niin huoltaja on velvollinen hankkimaan uuden kortin tuhoutuneen tilalle kaupungin asiakaspalvelusta lunastamalla sen voimassa olevan kortin hinnalla

Huoltaja selvittää linja-autojen aikataulut ja harjoittelee lapsensa kanssa linja-autolla kulkemista. Paikallisliikenteen aikataulut jaetaan kotitalouksiin ennen koulujen alkua. Aikataulut löytyvät myös www.imatra.fi.

POIKKEUSTILANTEET

Onnettomuus

Imatran kaupunki on vakuuttanut kaikki esioppilaat ja peruskoulun oppilaat koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa sekä koulun järjestämiä opinto- ym. retkiä. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Esinevahinkoja ei korvata.

Linja-auto tai taksi ei saavukaan pysäkillä

Ajokelin ollessa erityisen huono tai muista erityisistä syistä voi joskus käydä niin, että linja-auto tai taksi ei pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Oppilaan on syytä odottaa noutopaikassa kohtuulliseksi katsottavan ajan. Jos autoa ei odotuksen jälkeen tule, on parasta, että oppilas palaa kotiin ja ottaa yhteyttä taksiin. Paikallisliikenteen alueella oppilaat tulevat seuraavalla vuorolla.

Liikennöitsijä järjestää korvaavan kuljetuksen, jos linja-auto tai taksi ei pääse hakemaan oppilaita esim. auton rikkoutumisen vuoksi. On huomioitava, että auto tulee huomattavalla viiveellä.

Kovat pakkaset

Kovien pakkasten vuoksi ei järjestetä erillisiä kuljetuksia. Kuljetusoppilaat kuljetetaan tavalliseen tapaan.

Vahinko ja ilkivaltatapaukset

Liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään. Kaupunki ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja.

Kuljetuksen laatuun liittyvät kysymykset

Mahdollinen laaturvirheitä koskeva palaute osoitetaan palvelusihiteerille. Kaikki virastoon tulleet valitukset kirjataan ylös ja selvitetään liikennöitsijän kanssa. Mikäli tapahtuu vakavia rikkomuksia, kuten liikennelainsäädännön rikkomista, tulee asianosaisten ottaa suoraan yhteyttä poliisiin.

LIIKENNETURVALLISUUS

Imatran kaupunki tekee omalta osaltaan jatkuvaa työtä koulumatkojen turvallisuuden puolesta. Huoltajien toivotaan huolehtivan omalta osaltaan siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhemmillekin oppilaille opetetaan ja kerrataan vuosittain turvallisista koulumatkareitti ja liikenteessä kulkeminen. Polkupyöräilystä on koulukohtaiset ohjeet. Heijastimen käyttö on ehdottoman tärkeä pimeään vuodenaikaan.

YHTEYSTIETOJA

Kasvatus ja koulutus

Virastokatu 2
55100 Imatra

Tuire Hatakka
palvelusihteeri
p. 020 617 5348
tuire.hatakka@imatra.fi

www.imatra.fi/kasvatus-ja-koulutus/varhaiskasvatus-ja-esiopetus/esiopetus

www.imatra.fi/kasvatus-ja-koulutus/perusopetus

Joukkoliikenne

[Joukkoliikenne | Imatra](#)

SOVELLETTAVAA LAINSÄÄDÄNTÖÄ

Perusopetuslaki (628/1998)
Tieliikennelaki (729/2018)
Alkolukkolaki (730/2016)

Koulumatkoilla ja koulukuljetuksissa kaikkien tienkäyttäjien on otettava huomioon yleinen tieliikennettä koskeva lainsäädäntö.

Perusopetuslaki 32 §:

Jos perusopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettuun varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Perusopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. ([30.12.2020/1216](#))

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. ([24.6.2010/642](#))

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatuslain 6 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä. ([13.7.2018/542](#))

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.